

ЗАНЯТТЯ № 13

ІНСТРУКЦІЙНА КАРТКА ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ РОБОТИ № 4

ТЕМА: Вивчення вимог техніки безпеки під час роботи з пестицидами

МЕТА: ознайомитися з вимогами техніки безпеки під час роботи з пестицидами.

Матеріали і обладнання: робочий зошит, інструкції з техніки безпеки.

ХІД РОБОТИ

1. Загальні заходи безпеки під час роботи з пестицидами

Усі роботи, пов'язані з використанням фітофармакологічних засобів, виконують під керівництвом спеціаліста із захисту рослин і згідно з інструкцією з техніки безпеки під час використання пестицидів і агрохімікатів. Відповідальність за охорону праці та техніку безпеки покладено на керівників господарства. Безпосередніх організаторів робіт із захисту рослин добирають з осіб, що мають спеціальну освіту і досвід роботи.

Щороку перед початком робіт із захисту рослин усі особи, зайняті на них, проходять навчання та інструктаж про заходи безпеки під час роботи з пестицидами та обов'язковий медичний огляд.

До роботи з пестицидами не допускають осіб віком до 18 років, вагітних жінок та матерів-годувальниць, а також хворих на різні хронічні захворювання, чоловіків та жінок віком відповідно 55 і 50 років. Загальна тривалість робочого дня під час роботи з сильнодіючими препаратами становить 4 години, високотоксичними – 6 годин.

Усі працюючі з фітофармакологічними засобами та агрохімікатами мають бути забезпечені спецодягом та індивідуальними засобами захисту органів дихання, медичними аптечками та спецхарчуванням (молоком).

Практика свідчить, що під час дотримання правил техніки безпеки всі виробничі операції з пестицидами можна виконувати без загрози отруєння. Порушення цих правил є основною причиною більшості нещасних випадків.

Характер та наслідки отруєння залежать від дози препарату, що потрапив в організм, і його токсичності. Потрапляючи в організм у кількостях, що перевищують гранично допустимі дози, пестициди завдають відчутної шкоди.

За ступенем токсичності пестициди умовно поділяють на чотири групи: сильнодіючі, високотоксичні, середньотоксичні та малотоксичні.

До роботи з сильнодіючими та високотоксичними пестицидами допускають тільки спеціально підготовлених робітників, що пройшли інструктаж з правил безпеки і надання першої допомоги потерпілому, а також склали залік з сантехнімуму. Роботу з сильнодіючими пестицидами не можна доручати одному робітникові.

Середньо- і малотоксичні пестициди менш отруйні, ніж сильнодіючі та високотоксичні, однак і під час роботи з ними треба

дотримуватися загальноприйнятих заходів безпеки, оскільки загроза отруєння залежить не лише від токсичності препарату та його фізико-хімічних властивостей (летючості, стійкості тощо), а й від індивідуальної чутливості людини, її стану й умов праці.

2. Основні правила безпечного виконання робіт під час протруєння насіння такі:

Усі роботи, пов'язані з використанням пестицидів, повинні виконувати постійні робітники під керівництвом спеціаліста із захисту рослин.

Робітники, які працюють на машинах для хімічного захисту рослин, обов'язково проходять медичний огляд, ознайомлюються з правилами техніки безпеки. Підлітків, вагітних жінок та жінок, які годують немовлят, до роботи з пестицидами не допускаються.

Під час роботи з пестицидами потрібно користуватися окулярами, гумовими рукавицями й спецодягом. Обираючи індивідуальні захисні засоби, треба враховувати фізико-хімічні властивості окремих препаратів, а також умови праці.

Протруювати та знезаражувати насіння можна лише за допомогою спеціальних машин і агрегатів на відкритому місці, віддаленому від житлових будинків, їдалень, ферм та інших об'єктів не менш ніж на 200 м.

Сховища для пестицидів слід розміщувати в сухому місці на віддалі не менше 200 м від житлових та виробничих будинків і джерел водопостачання. У приміщенні для сховища влаштовують не менше двох відділень: для зберігання пестицидів і спецодягу, води, аптечки тощо. Сховище необхідно обладнати вентиляцією.

Перевозять пестициди з дотриманням усіх заходів безпеки. Особи, що супроводжують пестициди, повинні бути в спецодязі й суворо виконувати правила поведінки з ними.

Протруєне насіння з машини треба висипати в мішки із щільної тканини або безпосередньо в автозавантажувачі сівалок. Протруюють таку кількість насіння, яка потрібна для сівби, але не більше. На мішках з протруєним насінням роблять напис "Протруєно" або "Отруйне". Приміщення після звільнення від протруєного насіння старанно очищають і прибирають.

Заборонено розрівнювати руками протруєне насіння в ящиках сівалок.

Після закінчення сівби слід очистити сівалки від нього, ящики, котушки і сошники промити водою, а тертьові деталі змастити мастилом.

Категорично заборонено використовувати протруєне насіння для харчування, на корм худобі та птиці, а також змішувати його з непротруєним зерном.

3. Під час обприскування необхідно суворо дотримуватися таких правил

Не обробляти рослини за сильного вітру; робітники повинні розміщуватись так, щоб пестициди або їх пари не потрапляли в органи дихання; працювати тільки з навітряного боку.

Обприскування проводити вранці та надвечір, обробляти рослини аерозольним способом – рано вранці або пізно ввечері за швидкості вітру не більше 3 м/с.

Обприскувачі та обпилювачі слід обладнувати надійними та безпечними засобами для механізованої заправки. Гідравлічні й пневматичні комунікації, крани, муфти, по яких подають пестициди, повинні бути щільними, щоб отрута не могла просочитися назовні через з'єднання.

Особи, які працюють з пестицидами, дотримуються правил особистої гігієни. На місці роботи не можна їсти, пити і курити. Їжу необхідно приймати лише у спеціально відведеному місці, віддаленому від місця роботи з пестицидами не менш як на 100 м, перед цим скинувши спецодяг, вимивши руки і обличчя водою з милом або 0,3%-им розчином марганцевокислого калію.

Після закінчення робіт з пестицидами знімають спецодяг, чистять його і залишають у шафі для спецодягу в окремому приміщенні, ізольованому від приміщення, де зберігаються пестициди. Категорично забороняється зберігати спецодяг вдома.

Пестициди не можна залишати без догляду. Залишки, не придатні для використання, слід знешкодити і, згідно з діючими правилами, закопати в яму глибиною 1 м, значно вище ґрунтових вод.

4. Засоби індивідуального захисту

До засобів індивідуального захисту під час роботи з пестицидами належать спецодяг, взуття, спеціальні головні убори, захисні окуляри, респіратори, протигази, захисні мазі та пасти. Видають їх працюючим безплатно.

Основне призначення спецодягу – захищати шкіру працюючого від виробничих забруднень. Тому тканини для спецодягу залежно від фізичного стану препаратів повинні бути маслостійкими, водо- і пилонапроникними.

Засоби захисту органів дихання поділяють на фільтрувальні (респіратори, протигази) й ізолюючі (шлангові й кисневі прилади). Респіратори і протигази застосовують, коли в повітрі достатньо кисню, а ізолюючі – коли роботи виконують в умовах недостатнього вмісту кисню в повітрі та підвищеного забруднення його отруйними речовинами. Респіратори бувають протипилові та універсальні. Протипилові У-2К, Ф-62Ш, "Астра-2", "Лепесток" добре очищають повітря від пилу, але не захищають від шкідливих парів газів.

Респіратор РПГ-67 очищає повітря від парів та газів шкідливих речовин, але не захищає від пилу, диму й туманів.

Універсальний респіратор РУ-60М і промисловий протигаз очищають повітря від шкідливих речовин у будь-якому агрегатному стані – газів, парів, пилу й аерозолей (димув, туману).

Респіратори РУ-60М, РПГ-67 та промислові протигази поставляють в комплекті з протигазовими патронами та протиаерозольним фільтром.

Підбираючи засоби захисту органів дихання, потрібно враховувати, до якого класу речовин належить пестицид, його токсичність, леткість та агрегатний стан.

Під час роботи з пилоподібними нелеткими пестицидами рекомендується користуватися протипиловими клапанними респіраторами, а з високотоксичними леткими препаратами — респіраторами з протигазовими патронами.

Орієнтована тривалість захисної дії протигазових патронів до респіраторів РПГ-67 і РУ-60М близько 60 год. При справних патронах запах пестицидів під маскою не відчувається. Строк дії протипилових фільтрів до респіраторів Ф-52Ш і "Астра-2" 40-60 год.

У кінці кожної зміни гумові маски респіраторів і протигазів необхідно від'єднати, промити в теплій воді з милом, продезінфікувати спиртом або 0,5%-им розчином марганцевокислого калію, потім знову промити чистою водою і висушити.

Зробити висновки

ПІСЛЯ ВИКОНАННЯ ЗАВДАННЯ СТУДЕНТ ПОВИНЕН

ЗНАТИ: вимоги техніки безпеки під час роботи з пестицидами.

УМІТИ: використовувати здобуті знання на практиці